

Verwijderen van de keelamandelen bij volwassenen

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

informatie

**Albert
Schweitzer**
ziekenhuis

Inleiding

De KNO-arts heeft met u besproken dat uw keelamandelen klachten veroorzaken. Daarom heeft de KNO-arts u voorgesteld om uw keelamandelen te laten verwijderen.

In deze folder leest u meer over de functie van de amandelen, over de operatie, maar ook over de periode daarvoor en erna.

Beleving

We proberen zo goed mogelijk aan te geven wat u kunt verwachten aan ongemak of pijn als u een behandeling krijgt. Toch beleeft ieder mens dat anders en op zijn eigen manier. Vertel het ons als u ergens tegenop ziet of ongerust bent, dan kunnen we daar nog extra rekening mee houden.

Wat zijn amandelen?

Op verschillende plekken in uw lichaam zitten lymfeklieren. Deze klieren gaan ontstekingen tegen. Op de plek waar uw mond en neus overgaan in uw keel, zitten veel lymfeklieren. Deze klieren vangen ziekteverwekkers die binnen komen op en maken ze onschadelijk.

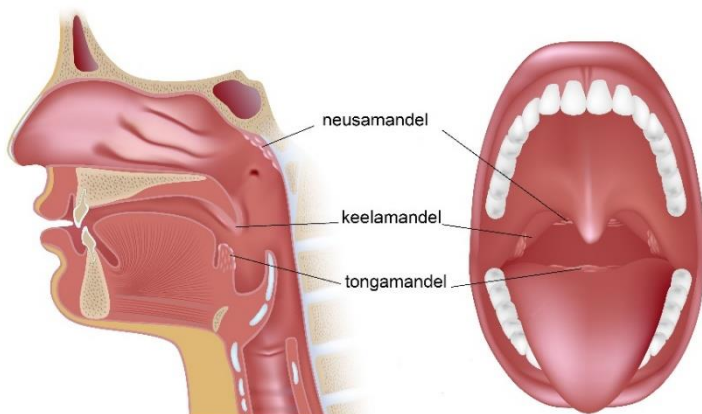
Op een paar plaatsen zijn deze klieren verdikt:

- **In de keel.** De keelamandelen (tonsillen) zijn te zien als knobbels links en rechts achter in de keel. De huid, het aanhangsel van het zachte gehemelte, hangt midden tussen de keelamandelen.
- **In de neus-keelholte.** Dit is de ruimte achter de neus boven het zachte gehemelte. De verdikte lymfeklieren in het dak van de neus-keelholte noemt men de neusamandel (het adenoïd). De neusamandel is vooral bij jonge kinderen aanwezig. Vanaf ongeveer het achtste levensjaar wordt de neusamandel steeds kleiner.

Aan weerszijden van de neusamandel begint de buis van Eustachius. Dit is de verbinding waardoor lucht van de neuskeelholte naar de oren moet gaan.

- **Achter op de tong.** Dit deel wordt de tongamandel genoemd en gaat aan de zijkant van de tong over in de keelamandelen.

De mens heeft over het hele lichaam lymfeklieren. De amandelen vormen maar een klein stukje van het hele lymfekliersysteem. Het weghalen van de amandelen heeft daarom geen merkbare gevolgen voor uw afweer.

Overzicht mond-keelholte

Waarom verwijderen?

Soms komen er zo veel ziekteverwekkers binnen dat uw keelamandelen ontsteken. Uw keelamandelen worden dan dik en opgezet. U kunt dan een steeds terugkerende keelpijn hebben, waarbij slikken moeilijk is. Soms komt er ook koorts bij. Het kan ook zijn dat uw keelamandelen voortdurend ontstoken zijn. U kunt zich dan moe voelen en hongerig, geen trek in eten hebben en een slechte adem krijgen. In uw hals zijn dan vaak verdikte lymfeklieren te voelen.

Zeer grote amandelen kunnen ervoor zorgen dat u moeilijker kunt ademhalen en 's nachts last hebt van snurken.

Voor de operatie

Voor deze operatie wordt u een aantal uren in het ziekenhuis opgenomen op de afdeling Dagbehandeling. Voordat u opgenomen kunt worden, moet er nog een aantal zaken geregeld worden.

Pre-operatieve screening

Om er zeker van te zijn dat u de operatie lichamelijk aankunt, wordt u een aantal weken voor de operatie onderzocht door de arts die de verdoving gaat geven, de anesthesioloog. Dit is de zogenaamde pre-operatieve screening. U leest hierover meer in de folder 'Anesthesie en pre-operatieve screening'.

Het opnamegesprek

Bij de pre-operatieve screening heeft u soms ook een afspraak met de verpleegkundige. Zij geeft u informatie over uw opname in het ziekenhuis. Ook stelt zij u een aantal vragen die voor het onderzoek en uw opname in het ziekenhuis belangrijk zijn. Vanzelfsprekend kunt u tijdens dit gesprek ook uw vragen stellen.

Medicijngebruik

Als u bloedverdunnende medicijnen gebruikt, moet u dit altijd vertellen aan de anesthesioloog en ook de KNO-arts. Hij vertelt u of u met deze medicijnen moet stoppen. Ook hoort u hoelang voor de operatie u moet stoppen met bloedverdunders. Ook als u pijnstillers gebruikt, moet u dit vertellen. Sommige pijnstillers hebben een bloedverdunnende werking.

Recept voor pijnstillers

U krijgt vooraf op de polikliniek KNO een recept mee voor een week pijnstillers: paracetamol en arcoxia (zetpillen). Deze neemt u na uw operatie iedere dag in; zonder pijnstillers is eten en drinken té pijnlijk. Zorg ervoor dat u de pijnstillers vóór uw operatie al in huis heeft. U hoeft ze niet mee te nemen naar het ziekenhuis.

Nuchter zijn

Voor deze operatie moet u nuchter zijn. De regels over nuchter zijn leest u in de folder 'Anesthesie en pre-operatieve screening'.

Koorts

Als u op de dag van de operatie koorts heeft (een temperatuur boven 38°C) kan de operatie niet doorgaan. Belt u in dit geval met de afdeling Dagbehandeling, tel. (078) 654 19 17.

Opnamedatum

Als u nog geen opnamedatum weet, belt een medewerker van de OK-planning van de polikliniek KNO u om een opnamedatum af te spreken.

Heeft u vragen over uw operatieplanning dan kunt u bellen met de OK-planning KNO, tel (078) 654 71 46.

U mag de eerste 24 uur na de operatie zelf geen voertuig besturen. Dit heeft te maken met de anesthesie die u krijgt. Wij raden u aan om vooraf te regelen dat u wordt opgehaald.

Belangrijk

Laat u sierraden en overige kostbaarheden liever thuis. Tijdens de operatie mag u geen sieraden, piercings, nagellak, kunstnagels en make-up dragen. Contactlenzen, brillen, gehoorapparaten en een gebitsprothese mogen meestal niet mee naar de operatiekamer.

De opname

De voorbereiding

U meldt zich op het afgesproken tijdstip op de afdeling Dagbehandeling. De verpleegkundige brengt u naar uw kamer. Zij stelt u nog een aantal vragen over het nuchter zijn en medicijngebruik. Natuurlijk kunt u zelf ook vragen stellen.

U krijgt een operatiejasje aan. Soms krijgt u een pijnstiller, de anesthesioloog heeft dit vanaf met u besproken. Als het tijd is brengt de verpleegkundige u naar de operatieafdeling.

De operatie

Deze operatie gebeurt onder algehele anesthesie (narcose). Het verwijderen van de keelamandelen wordt *tonsillectomie* genoemd. De keelamandelen worden hierbij losgemaakt van de onderliggende weefsellaag. Dit wordt ook wel pellen genoemd.

De operatie duurt ongeveer 15-30 minuten.

Risico's

Bij iedere operatie, ook bij deze operatie, is er sprake van enig risico. Zo is er bijvoorbeeld een risico op een nabloeding.

Na de operatie

Na de operatie gaat u naar de verkoeverkamer (uitslaapkamer). Hier worden uw hartslag en bloeddruk regelmatig gecontroleerd. Ook wordt er gevraagd of u pijn heeft en krijgt u wanneer nodig pijnstilling. U heeft na de operatie een infuus in uw arm. Via het infuus wordt vocht gegeven.

Zodra u goed wakker bent en uw hartslag en bloeddruk goed zijn, wordt u teruggebracht naar de afdeling Dagbehandeling.

U krijgt meteen koud water, siroop of met water verdund appelsap te drinken. Verder krijgt u waterijs om uw keelpijn te verzachten. Drinken kan pijnlijk zijn na de operatie. Ook het slikken en kauwen kan pijnlijk zijn. Het is belangrijk om voldoende koude dranken te drinken en om waterijs te eten. Hierdoor trekken de bloedvaten in uw keel samen, waardoor de kans op nabloeden kleiner wordt. Ook wordt uw keel minder droog en minder pijnlijk hierdoor.

Naar huis

De KNO-arts komt bij u langs op de uitslaapkamer of op de afdeling Dagbehandeling. Als alle controles goed zijn, mag u daarna weer naar huis.

U krijgt een belafspraak of een afspraak mee voor controle op de polikliniek KNO. Ook krijgt u een folder over de nazorg. Hierin staan de afspraken die met u zijn gemaakt over bijvoorbeeld de pijnbestrijding, het dieet etc.

Uw huisarts wordt via een digitale brief op de hoogte gesteld van uw operatie.

In de eerste 24 uur na de operatie kunnen er nog complicaties optreden. Een nabloeding kan zelfs nog tot tien dagen na de operatie ontstaan. De kans hierop is erg klein. Toch raden wij u aan om de eerste 24 uur na de operatie niet alleen thuis te zijn.

De eerste 2 weken na de operatie zult u nog een pijnlijke, rauwe keel hebben. Het kan ook zijn dat uw stem anders klinkt dan u gewend bent. De keelpijn kan doortrekken naar de oren. U kunt dus oorpijn krijgen.

U kunt ook verhoging hebben. Dit is normaal na deze operatie. Als de temperatuur ondanks de paracetamol zetabletten hoger wordt dan 39°C ^{*)} moet u naar het ziekenhuis bellen.

U belt van maandag t/m vrijdag tussen 08.00-16.30 uur naar de polikliniek KNO . Buiten deze tijden belt naar de afdeling Spoedeisende Hulp, locatie Dordwijk. De telefoonnummers vindt u achter in deze folder.

Als u witte plekken achter in uw keel ziet, hoeft u zich niet ongerust te maken. De witte plekken betekenen dat uw keel zich aan het herstellen is.

**) Let op: vóór de operatie is er sprake van koorts bij een temperatuur hoger dan 38 °C, na de operatie hoger dan 39 °C.*

Weer werken

Na ongeveer 1 tot 2 weken na de operatie kunt u weer aan het werk.

Adviezen

Het is beter om de eerste 2 dagen na de operatie niet te warm te douchen of warme dranken te drinken. Dit verhoogt de kans op nabloeden.

We raden u verder aan om de eerste 2 weken na de operatie niet te zwemmen. Om de wond in uw keel goed te laten genezen is het beter om ook 14 dagen niet te roken.

Dieet na de operatie

De eerste dagen na de operatie mag u nog niet alles eten en drinken. We raden u aan om onderstaande adviezen te volgen.

U kunt beter geen rode limonade of rood waterijs nemen; als u overgeeft, dan kunt u moeilijk het verschil zien tussen limonade en eventueel bloed.

Verder raden wij u aan om de eerste week na de operatie geen sterke kruiden te gebruiken en geen harde voeding, zoals patat en chips te eten.

De dag van de operatie

Na de operatie mag u water, siroop, met water verdunde appelsap drinken en waterijsjes eten.

De eerste dag na de operatie

U mag koude vloeibare voeding zoals yoghurt, vla, yoghurtdrink, roomijs, fijngeprakte banaan etc.

De tweede dag na de operatie

U mag vloeibaar tot zacht eten zoals pap, aardappelpuree, zachte groenten, een boterham zonder korst met zacht beleg. Warme producten laat u eerst afkoelen.

De derde dag na de operatie

U mag zachte voeding gebruiken.

De vierde dag na de operatie

Vanaf de vierde dag na de operatie kunt u langzaam uitbreiden naar gewone voeding.

Overgeven

Het kan gebeuren dat u thuis 'oud' bloed overgeeft (bruine vloeistof). Dit is bloed dat u tijdens de operatie heeft ingeslikt. Dit is normaal. Ook kunt u hierdoor zwarte ontlasting krijgen.

Belangrijk

Als u thuis helderrood bloed overgeeft of meer dan drie keer veel oud bloed overgeeft, is er waarschijnlijk sprake van een nabloeding. Belt u dan naar de polikliniek KNO van maandag t/m vrijdag tussen 08.00-16.30 uur of buiten deze tijden naar afdeling Spoedeisende Hulp van het ziekenhuis.

- Polikliniek KNO (078) 654 71 00
- Spoedeisende hulp, locatie Dordwijk (078) 652 32 10

Tot slot

De eerstvolgende werkdag na de operatie wordt u gebeld door de verpleegkundige van de afdeling Dagbehandeling om te vragen hoe het met u gaat. Soms lukt dit niet. Neemt u bij vragen dan zelf contact op met de afdeling Dagbehandeling.

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Bel dan gerust naar de polikliniek KNO of de afdeling Dagbehandeling. We beantwoorden uw vragen graag.

- Polikliniek KNO (078) 654 71 00
- Afdeling Dagbehandeling, (078) 654 19 17
locatie Zwijndrecht

De afbeelding in deze folder is afkomstig van Shutterstock en via een licentieovereenkomst door ons verkregen. Het is derhalve aan derden niet toegestaan om deze afbeeldingen op welke wijze dan ook, te gebruiken of te kopiëren. Voor het eigen gebruik van deze afbeeldingen verwijzen wij naar www.shutterstock.com

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

Albert Schweitzer ziekenhuis
oktober 2020
pavo 0514